

Rezumatul tezei de abilitare

Teza de abilitare reflectă activitatea depusă între anii 2004 (obținerea titlului de doctor în filologie) și 2012 în domeniul hermeneuticii literare și al disciplinelor conexe (hermeneutică filosofică, fenomenologie, teoria literaturii, literatură comparată, poetică, estetică), având un pronunțat caracter inter- și trans-disciplinar. Teza este bazată pe contribuții originale concretizate ca urmare a activității didactice și științifice.

(i) Realizări științifice, profesionale și academice

1. *Activitatea didactică* este prezentată în conformitate cu cele patru aspecte specifice: disciplinele predate (6 cursuri editate); activitatea de îndrumare și coordonare științifică a lucrărilor de licență și de disertație; participarea în comisii de susținere a examenelor de licență și de disertație, în comisia de îndrumare a doctoranzilor, în 2 comisii de susținere a tezelor de doctorat și ca expert-evaluator în Proiectul „Doctoratul în Școli de Excelență” (2011); caracterul prioritar al pregătirii profesionale, temei al carierei didactice.

2. *Activitatea de cercetare* expune în detaliu participarea la 7 programe și granturi / proiecte de cercetare științifică, cu accent pe activitatea de director de grant: Program Idei. Workshop exploratoriu „B. Fundoianu și încercarea paradoxului. Pentru o hermeneutică existențială”, Cod CNCSIS 28_WE/2008, Universitatea „Petru Maior”, Târgu-Mureș, 17-18 septembrie 2009. Caracterul interdisciplinar al temei reiese din convocarea metodologică a mai multor domenii exegetice (critică și istorie literară, poetică, estetică, filosofie). Forma de finalizare a proiectului a fost publicarea într-un volum bilingv: *B. Fundoianu sau încercarea paradoxului. Pentru o hermeneutică existențială. Benjamin Fondane ou l'épreuve du paradoxe. Pour une herméneutique existentielle*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2010, 470 pagini.

3. *Contribuția științifică.* Activitățile științifice la care am participat, atât pe plan național cât și internațional, sunt relevante pentru domeniul filologiei, în general, și pentru aportul la domeniul cercetării interdisciplinare, în special, prin conjugarea demersurilor specifice unor discipline diverse precum literatura comparată, hermeneutica literară și filosofică, estetica fenomenologică.

Teza de doctorat *Ion Heliade Rădulescu. Ontologie și poetică* a fost susținută public la data de 24 septembrie 2004. Comisia formată din prof. univ. dr. Ion Șeulean (președinte), prof. univ. dr. Mircea Muthu (îndrumător științific), prof. univ. dr. Mircea Angheliescu, prof. univ. dr. Aurel Codoban, prof. univ. dr. Cornel Moraru. Teza a fost publicată cu titlul *Heliade necunoscutul. Ontologie și poetică* (Ed. Paralela 45, Pitești, 2007, 376 pagini) și a fost apreciată drept una din cele mai importante exegeze hermeneutice și un reper fundamental pentru cunoașterea sistematică a operei lui Heliade în ansamblul ei.

Un prim aspect al contribuției științifice îl reprezintă participarea la conferințe, congrese și colocvii internaționale și naționale:

- 18 comunicări, din care 2 la conferințe organizate în străinătate (Université de Strasbourg, Université Catholique de Lyon)

Al doilea aspect se referă la lucrări publicate:

- 11 cărți / tratate de specialitate ca unic autor (din care 6 între 2004 – 2012);
- 2 volume coordonate (din care unul în colaborare cu câțiva studenți doctoranzi: *Deschiderea poemului. Exerciții hermeneutice*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012);
- 17 studii în volume colective;
- 8 studii în reviste categoria A (cotate ISI, Arts & Humanities, Web of Science indexed on Web of Knowledge, Thomson Reuters, Scopus by Elsevier, ScienceDirect), din care 5 publicate și 3 sub tipar sau acceptate spre publicare;
- 32 de studii indexate în baze de date internaționale (BDI: CEEOL, worldcat, Kubon-Sagner, hal-unilim.archives-ouvertes.fr, db.romanistik.de), din care 5 în reviste de prestigiu din străinătate (alte 5 studii sub tipar sau acceptate spre publicare);
- peste 200 de studii și articole publicate în reviste de specialitate din țară recunoscute CNCSIS, categoria B+ (CNCS, categoria B);

- 6 studii în actele principalelor conferințe internaționale (din care 1 în străinătate). Alte 2 studii sub tipar (din care 1 în străinătate)
- 41 de articole în dicționare de specialitate
- 2 volume traduse din limba franceză

Circumscrierea teoretică a acestor contribuții științifice se manifestă în *arii exegetice de profil* precum *exegeza romantismului românesc*, hermeneutica fiind operantă în efortul de restaurare și actualizare a unor corpus-uri textuale ce aparțin istoriei literare (în speță romantismului românesc), ca de exemplu în studiul citat despre Heliade Rădulescu și în cel intitulat *Celălalt Hasdeu. Doctrina esoterică* (Casa Cărții de Știință, 2009) sau literaturii comparate, în contextul mai larg al studiului nostru despre ontopoeticile romantice.

O componentă importantă este reprezentată de *(re)definirea unor concepte hermeneutice de referință* în cercetarea comparată a fenomenului literar: criza semnificațiilor ultime în modernitate și statutul incert al raționalității; orizontul semnificației, între demersul hermeneutic și cel semiotic; mitul și deschiderea orizontului simbolic ce acționează ca discurs factual; statutul simbolului și logica planurilor duble; tipuri de dialog cultural, o problemă a comunicării și a interpretării comprehensibilului; comprehensiunea istorică și morfologia structurilor literare; raportul dificil, tensionat, între hermeneutică și psihanaliză; dualismul culturii bizantine și reverberații în spiritualitatea românească; noul orizont teoretic asumat de științele spiritului în încercarea de a depăși subordonarea față de științele naturii; condițiile de posibilitate (epistemologică) definitorii pentru o hermeneutică existențială; dezvoltarea etapelor unui demers filosofic de interpretare a poeticului, implicând noi sarcini metodologice și orizonturi conceptuale specifice unei hermeneutici fenomenologice. În cadrul acestui demers, un loc aparte – pe larg prezentat – este acordat circumscrierii metodologice și definirii conceptului hermeneutic de *înțelegere albă*, în strânsă corelație cu statutul unei posibile *hermeneutici fenomenologice*, operantă în câmp inter- și trans-disciplinar (poetic, filosofic, teologic). Problematică amplu dezbătută în cartea noastră *Înțelegerea albă. Cinci studii de hermeneutică fenomenologică*, Ed. Paralela 45, Pitești, pp. 37-231, 2012.

Un ultim aspect se referă la *dovezi ale recunoașterii realizărilor proprii*: referințe critice privind hermeneutica literară și hermeneutica filosofică; menționări în dicționare; citări și prezența pe situri BDI; afilieri la organizații profesionale recunoscute; distincții.

(ii) Planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice, academice.
Direcții de cercetare / predare și moduri probabile de acțiune pentru punerea în practică a acestora

Planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale și științifice (academice) continuă, în linii mari, direcțiile de cercetare expuse anterior, deschizând însă noi orizonturi exegetice și implicând o amplificare a efortului de investigare în domeniul de specialitate. Pe lângă – și în corelație cu – aspectul activității didactice, *activitatea de cercetare* impune exigențe sporite. Problematika lucrărilor științifice viitoare (dintre care 8 acceptate spre publicare în 2013) va avea ca obiectiv prioritar investigarea textului poetic prin situarea sa în raza de acțiune a tematizării filosofice, în acea zonă de convergență unde el poate spune mai mult și mai adânc, deschizându-și dimensiuni până acum nebănuite, neexplorate. Cercetarea se va axa pe o dimensiune care nu a fost abordată decât tangențial în studiile noastre anterioare, privitoare la *poetica imaginii*: ce funcție are imaginea în constituirea semnificabilului originar? Demers hermeneutic și fenomenologic totodată – probat pe texte poetice ale literaturii române din sec. al XX-lea – ce își stabilește drept repere de cercetare: irealizarea și reducția imaginantă; imaginația poetică – o ontologie directă; imaginația epifanică; imaginea diafană – apofatism și fenomenologie a inaparenței.

Avem în vedere aplicarea pentru un nou grant CNCS (Workshop exploratoriu), convocarea unor specialiști străini în domeniu și publicarea rezultatelor cercetării în reviste științifice și apoi la o editură de prestigiu.

Considerăm că toate aceste direcții de cercetare ar beneficia de o aprofundare sporită prin implicarea unui colectiv de studenți doctoranzi, coordonați ca urmare a abilitării pe baza acestei teze.

Abstract

The Habilitation Thesis reflects our activity between 2004 (the conferring of the title of PhD. in philology) and 2012 in the field of literary hermeneutics and of connected branches of knowledge (philosophical hermeneutics, phenomenology, theory of literature, comparative literature, poetics, aesthetics), having a well-marked inter- and trans-disciplinary character. The thesis is founded on original contributions materialized as a result of the didactic and scientific activity.

(i) Scientific, professional and academic achievements

1. *The didactic activity* is presented according to its four specific aspects: the subjects taught in BA and MA studies (6 published courses); the activity of guidance and scientific coordination of the BA and MA graduation theses; the participation in the examining boards for the BA and MA dissertation thesis, in the guidance board of the PhD candidates, in 2 scientific boards of public presentation of the PhD theses, and as an expert-evaluator in the Romanian Research Assessment Exercise “PhD in Universities of Excellence” (2011); the important aspect of the professional preparation, basis of a successful didactic career.

2. *The research activity* refers in detail to the contribution to 7 programs and grants / projects of scientific research, emphasizing the activity as a grant manager: Program Ideas (IDE). Exploratory Workshop: “B. Fundoianu and the trial of paradox. For an existential hermeneutics”. CNCSIS Code 28_WE/2008. The interdisciplinary aspect of this research theme results from the methodological approach of several exegetic fields (literary criticism, history of literature, poetics, aesthetics, and philosophy). The project was finalized by its publication in a bilingual volume: *B. Fundoianu și încercarea paradoxului. Pentru o hermeneutică existențială / Benjamin*

Fondane et l'épreuve du paradoxe. Pour une herméneutique existentielle, Eikon, Cluj-Napoca, 2010, 470 pages.

3. *The scientific contribution.* The national and international scientific activities to which we participated are relevant for the field of philology in general, and for the contribution to the field of interdisciplinary research in particular, through the connection between the specific approaches of different branches of humanistic knowledge, such as compared literature, literary and philosophical hermeneutics and phenomenological aesthetics.

The PhD thesis “Ion Heliade Rădulescu. Ontology and poetics” was defended in public on the 24th of September 2004. The scientific board was formed of Prof. PhD Ion Şeulean (president), Prof. PhD Mircea Muthu (scientific advisor), Prof. PhD Mircea Angheliescu, Prof. PhD Aurel Codoban, Prof. PhD Cornel Moraru. The thesis was published under the title *Heliade The Obscure. Ontology and poetics* (Paralela 45, Piteşti, 2007, 376 pages) and was praised as one of the most important hermeneutic exegesis and as a fundamental reference for the systematic knowledge of Heliade’s work in its whole.

A first aspect of the scientific contribution is represented by the participation to international and national conferences:

- 18 presented papers, of which 2 at conferences organized abroad (Université de Strasbourg, Université Catholique de Lyon)

The second aspect is referring to published studies:

- 11 books / treatises as unique author (6 between 2004 – 2012);
- 2 coordinated volumes (one in collaboration with several PhD candidates: *The Opening of the Poem. Hermeneutical exercises* (Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2012);
- 17 studies published in collective volumes;
- 8 studies published in A category journals (ISI, Arts & Humanities, Web of Science indexed on Web of Knowledge, Thomson Reuters, Scopus by Elsevier, ScienceDirect), of which 5 published and 3 in print or accepted for publication;
- 32 studies indexed in international databases (BDI: CEEOL, worldcat, Kubon-Sagner, hal-unilim.archives-ouvertes.fr, db.romanistik.de), of which 5 in prestigious journals from abroad (other 5 in print or accepted to be published);

- over 200 studies and articles published in national journals recognized by the Romanian Scientific Research Council in the CNCSIS B+ (CNCS B) category
- 6 studies in the proceedings of international conferences, of which 1 abroad. Other 2 studies in print (1 abroad)
- 41 articles in specialized dictionaries
- 2 volumes translated from French

The theoretical context of these scientific contributions is relevant in specific exegetic fields such as *the exegesis of Romanian Romanticism*, hermeneutics being active in the effort to restore and update texts belonging to the literary history, as for example in the already mentioned study about Heliade and in that entitled *The Other Hasdeu. The Esoteric Doctrine* (Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009), or to compared literature, in the larger context of our studies regarding the Romantic onto-poetics.

An important segment is assigned to *the (re)definition of some fundamental hermeneutical concepts* in the compared research of the literary phenomenon: the crisis of the ultimate significations in modernity and the uncertain status of rationality; the horizon of significance, between the hermeneutical and semiotic approaches; the myth and the opening of the symbolic horizon which acts as a factual discourse; the status of the symbol and the logic of the double levels; types of cultural dialogue, a problem of communication and of interpretation of the comprehensible; the historical comprehension and the morphology of literary structures; the difficult, tensed relation between hermeneutics and psychoanalysis; the dualism of the Byzantine culture and its reverberations in the Romanian spirituality; the new theoretical horizon assumed by the sciences of the spirit in their attempt to surpass their subordination to the sciences of nature; the defining conditions of (epistemological) possibility for an existential hermeneutics; the development of the stages of a philosophical approach in the interpretation of the poetic phenomenon, implying new methodological tasks and conceptual horizons according to phenomenological hermeneutics. In this last field, a special place – widely presented – is reserved to the methodological refinement and the definition of the hermeneutical concept of *white comprehension*, in relation with the status of a possible *phenomenological hermeneutics* operating in an inter- and trans-disciplinary field (poetical, philosophical, theological). That's a problem which is widely discussed in our book *The White Comprehension. Five Studies in Phenomenological Hermeneutics* (Paralela 45, Pitești, pp. 37-231, 2012).

A last aspect is referring to *proofs of recognition of our personal achievements*: critical references regarding literary and philosophical hermeneutics; mentions in dictionaries; citations and presence in International Database sites; affiliations to recognized professional organizations; distinctions.

(ii) *The Plan of development of the professional, scientific and academic career. Research / teaching directions and possible ways of action for their accomplishment*

The plan of evolution and development of the professional and scientific (academic) career continues, in general, the research directions presented above, yet it opens new exegetic horizons implying an amplification of the investigation in the field of specialty. Besides – and in correlation with – the aspect of the teaching activity, the *research activity* imposes higher exigencies. The problematic of the future scientific studies (8 already in print or accepted to be published in 2013) will have as a prior objective the exploration of the poetic text through its situation in the radius of action of a philosophical thematization, in a zone of convergence where it says more, opening unexplored dimensions. The research will focus on a dimension that was approached only tangentially in our previous studies, concerning the *poetics of the image*: what is the function of the image in the constitution of the original signifyable? It involves both a hermeneutical and a phenomenological approach – exploring poetical texts belonging to 20th century Romanian literature – which establishes as research marks: the irrealization and the imaginant reduction; the poetic imagination – a direct ontology; the epiphanic imagination; the diaphane image – apophatism and phenomenology of non-appearance.

We are taking into account the application for a new CNCS grant (Exploratory Workshop), the collaboration with foreign specialists in the field and the publication of the research results in scientific journals and then to a prestigious publishing house.

We consider that all these researching directions would largely profit by the implication of a team of PhD candidates, coordinated as a result of habilitation on the ground of this thesis.